

Аннотация к рабочей программе по учебному предмету «Бурятская литература» 6-9 классы

Тус худэлмэри хадаа 1312 дугаар 2004 оной мартын 9 Россиин Федерациин хуралсалай министерствын тогтоолнууд, 889 дугаар 2010 оной августын 30 хувилагдаан хуралсалай министерствын тогтоолнууд, 1089 дугаар 2004 оной мартын 5-най хуралсалай министерствын захиралта дээрэ үндэхэлжэ зохоогдоһон, творческоор хэрэглэхэ гэхэн удхатайгаар байгуулагдаһан туршалгын программа баримтална.

Гэхэтэй хамта арадай аман зохоол аман угын, уран хайханай литература бэшэмэл угын искусство, тиимэбээ уран зохоол зохооходоо уран хурса, шэмэг удхатай угэ гол тулэб аргуудай нэгэн болоно.

Нүгөө талаһаа, уран зохоол хун тухай, тэрэнэй доторой байдал, хуниие тойрон байһан оршон байдал, байгаали, хунэй ажабайдал, арад зоной ажамидарал г.м. тухай зохоогдоһон байдаг. Бодото юумэнууд, үнэн болоһон үйлэ хэрэгүүд, бодото байдал уран зохоолой, уран хайханай литературы үндэхэн боложо хэрэглэгдэдэг. Уран зохоолшо бодото байдал дээрэ үндэхэлжэ, тэрэниие нажааж, ухаан бодолойноого хусөөр, ханаагаараа тэрэниие уран гое болгожо, ном соогоо уран хайханаар, гоеор зохоогдоһон байдал бии болгодог, энэ байдалын үнэн бодото байдалда адлирхуу байдаг гэжэ хурагшадта ойлгуулха шухала.

Уран хайханай литература гу, али уран зохоол шудалан үзэлгын гол зорилгонууд гэбэл: уран хайханай литература хунэй, хун турэлтэнэй ажамидаралда тусхай хуури эзэлдэг, тэдэнэй хугжэлтэдэ айхабтар ехэ удха шанартай гэжэ ойлгуулха;

уран хайханай литература шудалан үзэлгэ хадаа турэл арадайнгаа ба бэшэшье арадуудай соел болбосорол, ёһо заншал ойлгожо абалгын тусгаар арга гэжэ ойлгуулха;

- искусствын этико-эстетическэ компонент байгуулха гуманитарна ойлгосонуудые тайлбарилжа угэхэ;
- уран зохоол уншаха дуратай болгохо, гое хайханиие наринаар ойлгодог мэдэрэл хумуужуулхэ;
- бодото байдал, ажабайдал ба искусство, оршон тойрониие зубеер сэгнэжэ, тэдэндэ үнэтэй сөнтэйгээр хандахые хургаха;
- аман ба бэшэмэл хэлэлгэдэ хургаха, тэрэниие хугжээхэ;
- хурагшад уран хайханай зохоол зубөөр, хусэд дуурэнээр хадужа абаха, шэнжэлжэ, сэгнэжэ хураха гол тулэб теоретико-литературна, эстетическэ ойлгосонуудтай болохо ёһотой.

Уран хайханай литература зубөөр, хусэд дуурэнээр, гунзэгыгөөр ба өөрынгө ажамидаралда туһатайгаар ойлгожо абахын тула литературы теоридо онсо анхаралаа хандуулан, хурагшадые ойлгомжын аппараттай болгохо. Уран хайханай литературые угын искусство гэжэ шэнжэлэн үзэлгэ, текстнуудэй удха зубөөр гаргажа хургалга.

Энэ программа базова теоретико-литературна ойлгосонууд дээрэ үндэхэлжэ, тэдэниие гол принцип болгон байгуулагдаа. 9 - дэхи класста хурагшадай урда жэлнуудтэ ойлгожо абаһан мэдэсэ, шадабари буридхэжэ ябталагдана ба хурагшадые историко-литературна курс үзэлгэдэ бэлэдхэнэ. Ондоогоор хэлэхэдэ, 9 -дэхи класста литература үзэлгын нэгэ шата дуурэжэ, нүгөө шатада оролгын бэлэдхэл эхилнэ.

Арадай аман зохоолнуудгуйгөөр литературы асуудалнууд, илангаяа уран хайханай ёһо заншал, литературна хугжэлтын, ментальна ёһо заншалнууд г.м. хусэд хайнаар ойлгогдохогуй. Гэхэтэй хамта уран хайханай литература хадаа арадай аман зохоолой ургэлжэлэл гэжэ хэлэхэдэ болоно.

Туд программа бэелуулхэдээ, ойлгожо абаһан мэдэсьень шалгахандаа коммуникативно-творческо ажалнуудые үнгэргэхэ: творческо(зохеон байгуулгын) мастерской, практикум, даабари, шэлэжэ абаһан зохоолоо бээ даагаад анализ хэлгэ, дун гаргалгын уншагшадай рецензии и г.м.